

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

**İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ TBMM'YE SUNULDU**

20 EKİM 2020

KAPSAM

- İşbu çalışma, 16.10.2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM'ye) sunulan “**İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi**” kapsamında hazırlanmıştır.

1. Giriş

- 16.10.2020 tarihinde Adalet ve Kalkınma Partisi tarafından TBMM'ye sunulan İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ("**Kanun Teklifi**"), toplam 43 maddeden oluşmakta ve uzun süredir beklenen istihdam paketi dahil; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nda (GVK'da), 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda (KVK'da) ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nda (KDVK'da) önemli düzenlemeler ile yurtdışındaki varlıklar için Varlık Barışı uygulamasına ilişkin düzenlemeleri içermektedir.

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 1. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na “**Ek Madde 7**” eklenmesi öngörülmektedir. Buna göre, Ek Madde 7; “*İşsizlik ödeneğinden yararlandırılıp, işten ayrılmalarını takip eden 90 gün içerisinde özel sektör işyerlerinde bu Kanun kapsamında işe giren ve işe girdiği tarihten itibaren hizmet akdine tabi olarak en 12 ay süreyle kesintisiz çalışanlardan talepte bulunanların, 5510 sayılı Kanun’un 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca sigortalı sayılmak suretiyle, işe başladıkları tarihten önce yararlandıkları en son işsizlik ödeneği süresi için Kurumca Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeme yapıldığı tarihte geçerli prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanacak uzun vadeli sigorta primi işveren ve sigortalı hisselerinin tamamı Fondan karşılanır. Bu fıkra hükümlerinden aynı işsizlik ödeneği hak sahipliği için sadece bir defa yararlanır.” şeklinde.*
- Yapılan söz konusu düzenleme özetle; **işsizlik ödeneğinden yararlanan kişilerin işten ayrılmalarını takiben 90 gün içerisinde işe girmeleri ve bu işyerinde 12 ay süreyle kesintisiz çalışmalarını halinde uzun vadeli sigorta primlerinin tamamının İşsizlik Sigortası Fonu’ndan karşılanmasını içermektedir.**

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 2. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 10. maddesinin onikinci fıkrasında yer alan “2015 yılından itibaren 5 yıla” ibaresi “31/12/2023 tarihine” şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **istihdamın korunması amacıyla özel sektör işverenlerine sağlanan 6111 sayılı prim teşvikinin 31/12/2023 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanına yetki verilmesi öngörülmektedir.**

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 3. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 19. maddesine “*Cumhurbaşkanı, birinci ve onuncu fıkralarda yer alan 31/12/2020 tarihlerini 31/12/2023 tarihine ve ikinci fıkrada yer alan 2020 yılını 2023 yılına kadar uzatmaya yetkilidir*” fıkrası eklenmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **istihdamın korunması amacıyla ilave istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine sağlanan 7103 sayılı prim teşvikinin 31/12/2023 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanına yetki verilmesi öngörülmektedir.**

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 4. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 21. maddesine *“Cumhurbaşkanı, üçüncü fıkrada yer alan 2020 yılını 2023 yılına kadar uzatmaya ve yedinci fıkrada yer alan 31/12/2020 tarihini 31/12/2023 tarihine kadar uzatmaya yetkilidir”* fıkrası eklenmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **istihdamın artırılması amacıyla istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine sağlanan 7103 sayılı teşvik ile sağlanan gelir vergisi stopaj teşviki ile damga vergisi desteğinin 31/12/2023 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanına yetki verilmesi öngörülmektedir.**

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 5. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 22. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2020” ibaresi “31/12/2023” şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; Esnaf ve Ahilik Sandığı uygulamasının yürürlük tarihi 31/12/2023 tarihi olarak değiştirileceği öngörülmektedir.
- Bu kapsamda; **5510 sayılı Kanun'un Ek 6. madde hükümleri ile 5510 sayılı Kanun'daki Esnaf Ahilik Sandığına ilişkin hükümlerinin 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmayacaktır.**

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 6. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 23. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “31/12/2020” ibaresi “30/06/2021” şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **pandeminin ekonomik etkileri ile güncel ihtiyaçlar çerçevesinde, kısa çalışma ödeneği uygulamasının 30/06/2021 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanına yetki verilmesi öngörülmektedir.**

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 7. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 26. maddesinin dokuzuncu fıkrasına “*altı aya kadar uzatmaya*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*ve 31/12/2020 tarihini 30/06/2021 tarihine kadar uzatmaya*” ibaresi eklenmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **kısa çalışma veya nakdi ücret desteğine başvuran işverenlerin normal çalışma düzenine geçmesi halinde 7252 sayılı prim teşvikinin uygulama süresinin 30/06/2021 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanına yetki verilmesi öngörülmüştür.**

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 8. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na “**Geçici Madde 27**” eklenmesi öngörülmektedir. Buna göre, Geçici Madde 27; “1/10/2020 tarihi itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı olanlar, sosyal güvenlik kuruluşlarından emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta olanlar ile yabacılar hariç; 4857 sayılı Kanun kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın her türlü iş veya hizmet sözleşmesiyle hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilerek veya bildirilmeksizin istihdam edilip 1/1/2019-17/4/2020 tarihleri arasındaki dönemde iş veya hizmet sözleşmesi 4857 sayılı Kanununun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde ve diğer Kanunların ilgili hükümlerine göre ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında sona erenler ile hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmeksizin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla istihdam edilmeye devam edilmekte olanların, iş veya hizmet sözleşmelerinin sona erdiği ya da halihazırda çalışmakta oldukları en son özel sektör işverenine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden 30 gün içerisinde başvuruda bulunmaları ve işveren tarafından;

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

a) Fiilen çalıştırılmaları halinde, prim ödeme gün sayılarının 44,15 Türk Lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene Fondan destek sağlanır.

b) İşe başlatılıp 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi uyarınca işveren tarafından ücretsiz izne ayrılanalara, kısa çalışma ödeneğinden faydalanmamak kaydıyla, 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere, bu süre içinde ücretsiz izinde buldukları süre kadar, Fondan günlük 39,24 Türk Lirası nakdi ücret desteği verilir. Yapılan ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılamaz. Bu fıkra kapsamında nakdi ücret desteğinden yararlananlar 5510 sayılı Kanunun 60 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve genel sağlık sigortasına ilişkin primleri Fondan karşılanır. Bu fıkra kapsamında nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin başvuruda bulunduğu işveren tarafından fiilen çalıştırıldığına tespiti halinde işverene, bu şekilde çalıştırılan her işçi ve çalıştırıldığı her ay için ayrı olmak üzere fiilin işlendiği tarihteki 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinde belirlenen aylık brüt asgari ücret tutarında çalışma ve ii kurumu i1 müdürlüklerince idari para cezası uygulanır ve ödenen nakdi ücret

desteği ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir.

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

c) Başvurusunun kabul edilmediğini Kuruma bildirenler izin hanesinde sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir ya da aylık alan, kısa çalışma ödeneğinden ya da işsizlik ödeneğinden faydalanan veya 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, (b) bendi ve (c) bendi kapsamında sigortalı olan veya 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklara tabi olarak çalışan ile düzenli sosyal yardım alan bulunmamak şartları ile 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere Fondan hane başına günlük 34,34 Türk Lirası destek verilir. Bu madde uyarınca destekten yararlananlar, geçici 28 inci maddede düzenlenen destekten yararlanamaz. (...)" şeklindedir.

- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **iş veya hizmet sözleşmesi 01/01/2019-17/04/2020 döneminde son erenler ile Kuruma bildirilmeksizin çalışanların en son çalıştıkları işyerlerine başvurmaları ve bu işverenler tarafından fiilen çalıştırılmaları halinde işveren prim borcundan mahsup edilmek koşuluyla günlük 44,15 TL destek verilmesi önerilmektedir. Başvuruda bulunarak işe alınan ücretsiz izne ayrılanlar için de günlük 39,24 TL nakdi ücret desteği verilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, bu kapsamda olup başvurusunun kabul edilmediğini bildiren çalışanların hane başına günlük 34,34 TL destek alması öngörülmektedir.**

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 9. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na “**Geçici Madde 28**” eklenmesi öngörülmektedir. Buna göre, Geçici Madde 28; *“1/10/2020 tarihi itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı olanlar, sosyal güvenlik kuruluşlarından emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta olanlar ile yabancılar hariç; özel sektör işyerlerinde 2019/Ocak ila 2020/Nisan aylarında/dönemlerinde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısına ilave olarak veya 17/4/2020 tarihinden sonra ilk defa 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan ya da daha önce tescil edildiği halde 2019/Ocak ila 2020/Nisan aylarında/dönemlerinde sigortalı çalıştırılmaması nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi vermeyen özel sektör işyerlerinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren işe alınanların fiilen çalıştırılmaları halinde, prim ödeme gün sayısının 44,15 Türk Lirası ile çarğımı sonucu bulunacak tutar 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere, her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene Fondan destek sağlanır. Bu maddeyle sağlanan destekten yararlananlar geçici 27 nci maddede düzenlenen destekten yararlanamaz.*

2. 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

Bu madde kapsamında işe başlatılıp 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi uyarınca işveren tarafından ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan sigortalılara 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere, bu süre içinde ücretsiz izinde buldukları süre kadar, Fondan günlük 39,24 Türk Lirası nakdi ücret desteği verilir. Yapılan ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılamaz. Bu fıkra kapsamında nakdi ücret desteğinden yararlananlar 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve genel sağlık sigortasına ilişkin primleri Fondan karşılanır. (...)" şeklindedir.

- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **2019/Ocak-2020/Nisan döneminde en az sigortalı bildirim yapılan dönemdeki sigortalı sayısına ilave olarak istihdam edilecek her bir çalışan için işveren prim borcundan mahsup edilmek suretiyle günlük 44,15 TL, söz konusu çalışanlardan ücretsiz izne ayrılacak olanlara ise günlük 39,24 TL nakdi ücret desteği öngörülmektedir.**

3. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 10. maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 9. maddesinin birinci fıkrasına (9) numaralı bendinden sonra gelmek üzere mevcut (10) numaralı bendin *“10. Ayrı bir işyeri açmaksızın ve sanayi tipi veya seri üretimi yapabilen makine ve alet kullanmaksızın oturdukları evlerde imal ettikleri malları internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar. Bu bent kapsamında esnaf muafliğından faydalanabilmesi için Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi alınması, Türkiye’de kurulu bankalarda bir ticari hesap açılması ve tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şarttır. Bankalar, bu bent kapsamında açılan ticari hesaplara aktarılan tutarlar üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla %4 (bir ve üzeri işçi çalıştırıldığı durumda %2) oranında gelir vergisi tevkifatı yapmak ve Kanun’un 98 ve 119. maddelerindeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlüdür (...).”* şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **ayrı bir işyeri açmaksızın ve sanayi tipi veya seri üretim yapabilen makine ve alet kullanmaksızın oturdukları evde imal ettikleri malları internet vb. elektronik ortamlar üzerinden satanlar esnaf muafliğından yararlanabileceği ve söz konusu mükelleflerin açacağı ticari hesaplara aktarılan tutarlar üzerinden bankaların, aktarım tarihi itibarıyla %4 (yıllık 220.000 TL ciroya kadar) oranında gelir vergisi tevkifatı yapacağı öngörülmektedir.**

3. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 11. maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 89. maddesinin birinci fıkrasına; *“16. Tam mükellef gerçek kişilerin, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 225. maddesi kapsamında dolaylı temsilci olarak yetkili kılınan Posta İdaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler tarafından düzenlenen elektronik ticaret gümrük beyannamesiyle gerçekleştirdikleri mal ihracatı kapsamında elde ettikleri kazancın %50'si (...).”* bendinin eklenmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **tam mükellef gerçek kişilerin, Posta İdaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketler tarafından düzenlenen elektronik ticaret gümrük beyannamesi ile gerçekleştirdikleri mal ihracatı kapsamında, elde ettikleri kazancın %50'sinin gelir vergisi beyannamesinde gelirden indirilebileceği öngörülmektedir. Yapılan düzenlemenin ihracata destek amaçlı yeni bir teşvik olduğu değerlendirilmektedir.**

3. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 12. maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere; *“Tam mükellef sermaye şirketlerinin iktisap ettikleri kendi hisse senetlerini veya ortaklık payı,*
 - i) Sermaye azaltımı yoluyla itfa etmeleri halinde iktisap bedeli ile hisse senetlerinin veya ortaklık paylarının itibari değeri arasındaki fark tutar sermaye azaltımına ilişkin kararın ticaret sicilinde tescil edildiği tarih,*
 - ii) İktisap bedelinin altında bir bedel karşılığında elden çıkarmaları halinde iktisap bedeli ile elden çıkarma bedeli arasındaki fark tutar elden çıkarma tarihi,*
 - iii) İktisap ettikleri tarihten itibaren iki tam yıl içerisinde, sermaye azaltımı yoluyla itfa etmemeleri veya elden çıkarmamaları halinde, iktisap bedeli ile hisse senetlerinin veya ortaklık paylarının itibari değeri arasındaki fark tutar iktisap tarihinden itibaren iki tam yıllık sürenin son günü, itibarıyla dağıtılmış kâr payı sayılır ve bu tutarlar üzerinden %15 oranında vergi tevkifatı yapılır (...).”*

bendinin eklenmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **tam mükellef sermaye şirketlerinin kendi hisselerini iktisap etmek suretiyle vergisiz bir şekilde kâr dağıtımını yapmalarının önüne geçilmesi amacıyla %15 oranında tevkifat uygulaması öngörülmektedir.**

3. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 14. maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 67. maddesinin beşinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere; *“(Diğer kanunlarda yer alan istisna veya muafiyet hükümlerinin açık olarak kesinti suretiyle ödenen vergileri de kapsama almadığı durumlar dahil).”* ibaresinin eklenmesi, onüçüncü fıkrasının ikinci paragrafına *“opsiyon sözleşmeleri”* ibaresinden sonra gelmek üzere *“ile döviz, kıymetli madenler ve Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen diğer varlıklar üzerine yapılan kaldıraçlı işlemlere ilişkin sözleşmeler”* ibaresinin eklenmesi, ondokuzuncu fıkrasında yer alan *“31/12/2020”* ibaresinin *“31/12/2025”* şeklinde değiştirilmesi ve söz konusu fıkraya *“Cumhurbaşkanı bu fıkroda yer alan tarihi beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir.”* cümlesinin eklenmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **menkul kıymet gelirlerinde stopaj uygulamasını içeren ve 2006 yılından beri yürürlükte olan GVK'nın geçici 67. maddesinin uygulama süresinin 31/12/2025 tarihine kadar uzatılması ve banka ve aracı kurumlar vasıtasıyla gerçekleştirilen kaldıraçlı alım satım (foreks) işlemlerinden elde edilen gelirlerin geçici 67. madde kapsamında kaynakta kesinti suretiyle vergilendirilmesinin sağlanması öngörülmektedir.**

3. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 15. maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 68. maddesinin birinci fıkrasının; *“31/12/2025 tarihine kadar, 10/7/1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna göre lisans sahibi olan veya lisans sahibince yetkilendirilen kişi tarafından organize edilen yarışmalara katılan atların jokeyleri, jokey yamakları ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemeler üzerinden %20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılır. Ödemeyi yapanın 94. madde kapsamında tevkifat yapma zorunluluğu bulunup bulunmamasının ve 23. maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde düzenlenmiş olan istisnanın tevkif yoluyla ödenecek gelir vergisine etkisi yoktur. Lisans sahibi veya lisans sahibince yetkilendirilen kişi aracılığıyla yapılan ücret ödemelerinde gelir vergisi tevkifatı lisans sahibi veya lisans sahibince yetkilendirilen kişi tarafından yerine getirilir.”* şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **jokeyler, jokey yamakları ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemeler üzerinden sabit oranlı (%20) gelir vergisi tevkifatı uygulaması süresinin 31.12.2025 tarihine kadar uzatılması öngörülmektedir.**

3. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 16. maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na “**Geçici Madde 92**” eklenmesi öngörülmektedir. Buna göre, Geçici Madde 92; *“Tam süreli çalışırken 31/12/2020 tarihine kadar, kısmi süreli olarak çalışmaya başlayan hizmet erbabının ücretleri; kısmi süreli çalışmaya geçmesi nedeniyle çalışmadığı gün sayısı kadar kısmi süreli yeni bir çalışan istihdam edilmesi ve bu çalışanın en az altı ay süreyle çalışmaya devam etmesi şartıyla, gelir vergisinden istisnadır. Şu kadar ki bu istisnayı uygulamak suretiyle alınmayacak vergi tutarı, bu kapsamdaki her bir çalışan için aylık brüt asgari ücretin %10'unu aşamaz. Bu istisna, on iki ayı geçmemek üzere, kısmi süreli olarak yeni istihdam edilen çalışanın çalışmaya devam ettiği sürece uygulanır.”* şeklindedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **kısmi çalışmayı kabul eden hizmet erbabına gelir vergisi ve damga vergisi istisnası getirilmesi öngörülmektedir.**

3. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 17. maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na “**Geçici Madde 93**” eklenmesi öngörülmektedir. Buna göre, Geçici Madde 93; “*Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını, bu maddedeki hükümler çerçevesinde, 30/6/2021 tarihine kadar Türkiye'deki banka veya aracı kuruma bildiren gerçek ve tüzel kişiler söz konusu varlıkları serbestçe tasarruf edebilirler.*” şeklindedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **yaygın ifadesiyle varlık barışı olarak ifade edilen, diğer adıyla kayıt dışı varlıkların ekonomiye kazandırılmasıyla ilgili son düzenleme bilindiği üzere; 19.07.2019 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 7186 sayılı Kanun ile yapılmıştı.**

Varlık Barışı Kapsamına Hangi Varlıklar Girmektedir?

- Varlık Barışı kapsamına;
 - Yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları,
 - Yurt içinde bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, girmektedir.

Varlık Barışı Kapsamında Beyan ve Bildirim Zamanı Ne Zamandır?

- Varlık Barışı kapsamında yurtdışındaki varlıklar ile yurtiçindeki varlıkların;
 - Yurt dışında bulunan varlıkların; 30.06.2021 tarihine kadar Türkiye'deki banka veya aracı kuruma bildirilmesi,
 - Yurt içindeki varlıkların, 30.06.2021 tarihine kadar vergi dairelerine beyan edilmesi, gerekmektedir.

Varlık Barışı Kapsamında Yurtdışındaki Varlıklar Yurda Nasıl Getirilecek?

- Yurt dışında bulunan ve düzenleme kapsamına giren varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi gerekmektedir.

Hangi Varlıkların Yurda Getirilmesi Zorunlu Değildir?

- Kapsama giren yurt dışındaki varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve düzenlemenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 30.06.2021 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabilir. Dolayısıyla, defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmayacaktır.

Varlık Barışı Öncesi Sermaye Avansı Olarak Türkiye'ye Getirilen Varlıklar Ne Olacak?

- Varlık Barışının yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yasal defterlerde kayıtlı olan sermaye avanslarının, yurt dışında bulunan kapsamdaki varlıkların düzenlemenin yürürlük tarihinden önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması hâlinde, söz konusu avansların defter kayıtlarından düşülmesi şartıyla, düzenlemenin avantajlarından yararlanılması mümkündür.

Varlık Barışı Kapsamında Ne Kadar Vergi Ödenecek?

- Kanun Teklifinde, Varlık Barışı kapsamında; hem yurt dışındaki hem de yurt içindeki varlıklar için herhangi bir vergi düzenlemesine yer verilmemiştir.

Varlık Barışı Hangi Avantajları Sağlıyor?

- Varlık Barışından yararlanarak Türkiye'ye getirilen veya kayda alınan varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacaktır. Ancak bu olanak, yurt dışındaki varlığın bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi şartıyla sağlanmaktadır.

4. 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 21. maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun geçici 17. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2020” ibaresinin “31/12/2025” şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak maddelerin 31/12/2025 tarihine kadar tesliminde Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 11. maddesinin 1 numaralı fıkrasının (c) bendi hükümlerine (tecil-terkin uygulaması) göre, bölgeler, sektörler veya mal grupları itibariyle işlem yaptırmaya Cumhurbaşkanının yetkili olacağı öngörülmektedir.**

4. 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 22. maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun geçici 23. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2020” ibaresinin “31/12/2023” şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **Millî Eğitim Bakanlığına bilgisayar ve donanımlarının bedelsiz teslimleri ile bunlara ilişkin yazılım teslimi ve hizmetleri, bu mal ve hizmetlerin bağışı yapacak olanlara teslim ve ifasının 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesna olacağı ve bu kapsamda yapılan teslim ve hizmet ifaları için yüklenilen vergilerin, vergiye tâbi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilmesi öngörülmektedir.**

4. 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 23. maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun geçici 40. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2020” ibaresinin “2021” şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına ilişkin olmak üzere Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA), katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli tüzel kişilerden iş yeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunmayanlara, bu müsabakalar dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifaları ile bunların bu müsabakalar dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesna olacağı öngörülmektedir.**

5. 4706 Sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'a İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 27. maddesi ile 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'a **“Geçici Madde 26”** eklenmesi öngörülmektedir. Buna göre, Geçici Madde 26; *“Kanunları yarınca ilgili bakanlıklar tarafından üzerinde turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden; irtifak hakkı tesis edilip edilmediğine veya kullanma izni verilip verilmediğine bakılmaksızın 1/7/2020 tarihi ile 31/12/2020 tarihi arasındaki dönemde geçici 25. madde kapsamında ertelenen bedeller de dahil tahsil edilmesi gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedelleri ve hasılat payları ile Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli turizm tesislerinin yatırımcıları ve işletmecilerinden bu faaliyetleri dolayısıyla Hazine taşınmazlarını izinsiz kullanımlarından dolayı aynı dönemde tahsil edilmesi gereken ecrimisillerin ödeme süreleri, başvuru şartı aranmaksızın bir yıl ertelenir ve bu alacaklar ertelenen süre sonuna kadar herhangi bir zam veya faiz uygulanmadan tahsil edilir. Bu döneme ilişkin tahsil edilen bedeller iade edilmez. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.”* şeklindedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **Temmuz-Aralık 2020 tarihleri arasında ecrimisil, kira vb. turizm sektörü ödemelerinin 1 yıl daha ertelenmesi öngörülmektedir.**

6. 4857 Sayılı İş Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 28. maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 11. maddesine; *“Belirli süreli iş sözleşmesi, işçinin yirmibeş yaşını doldurmamış veya elli ve daha yukarı yaşta olma koşulunu sağlaması kaydıyla birinci ve ikinci fıkradaki koşullar aranmadan yazılı şekilde yapılabilir. Yirmibeş yaşını doldurmamış işçiler ile yapılacak belirli süreli iş sözleşmelerinin süresi işçinin yirmi beş yaşını doldurduğu tarihi geçemez. Bu fıkra uyarınca bir defada veya yenilenerek yapılan belirli süreli iş sözleşmelerinin toplam süresi iki yılı geçemez.”* fıkrasının eklenmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **belirli süreli iş sözleşmesinde 25 yaşını doldurmamış veya 50 ve üzeri yaşta olan çalışanlar ile 2 yılı geçmemek üzere, objektif bir ölçüt olmasa dahi belirli süreli sözleşme yapılabileceği, 25 yaş altındaki kişiler için, belirli süreli sözleşme kurulsun bile, sözleşme süresi her durumda 25 yaşını doldurduğu tarihi geçemeyeceğine ilişkin düzenleme öngörülmektedir.**

7. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 32. maddesi ile 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na “**Ek Madde 20**” eklenmesi öngörülmektedir. Buna göre, Ek Madde 20; “İşe girdiği tarih itibarıyla 25 yaşından küçük olup hizmet akdine tabi olarak bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılan ve çalıştırdıkları kişi yanında ay içinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olanlar için çalıştırıldıkları süreyle orantılı olarak işverenlerce, 82. maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının %2’si oranında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi ile %7,5’i işveren %5’i sigortalıya ait olmak üzere %12,5 oranında genel sağlık sigortası primi ödenir (...).” şeklindedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **25 yaşından küçük olup, ay içerisinde 10 günden az çalışanlar için sadece genel sağlık sigortası ve iş kazası ve meslek hastalığı primi ödenebileceği öngörülmektedir. İşe girdiği tarihten önceki son 1 yılda prim ödeme gün sayısı 120 günden fazla olanlar ile 25 yaşını dolduranların ise söz konusu düzenlemeden yararlanamayacağı tahmin edilmektedir.**

8. 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 33. maddesi ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesinin birinci fıkrasına *“Cumhurbaşkanı, bu oranı beş puana kadar indirmeye ve tekrar kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir.”* cümlesi ve *“(6) Payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların (bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktöring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hariç) paylarının ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına kurumlar vergisi oranı 2 puan indirimli olarak uygulanır. İndirimden yararlanan hesap döneminden itibaren beş hesap dönemi içinde pay oranına ilişkin bu fıkroda belirlenen şartın kaybedilmesi halinde, indirimli vergi oranı uygulaması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.”* fıkrasının eklenmesi öngörülmektedir.

8. 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **Cumhurbaşkanına, kanuni %20 olan kurumlar vergisi oranını 5 puana kadar (%15) indirme ve tekrar kanuni seviyesine getirme yetkisi verilmesi öngörülmektedir.**
- Ayrıca, **halka açıklığı, kayıt dışılığın önüne geçmeyi ve kurumsallaşmayı teşvik etmek amacıyla, bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hariç olmak üzere payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında işlem görmek üzere en az %20 oranında ilk defa halka arz edilen kuramların paylarının ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kazançlarına kurumlar vergisi oranının 2 puan indirimli olarak uygulanmasına ilişkin düzenleme yapılması öngörülmektedir.**

9. 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'na İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 36. maddesi ile 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun 6. maddesinin altıncı fıkrasının yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **Mesleki Yeterlilik Belgesi'nin yaygınlaştırılması ve belge zorunluluğunu dışlayan hükümlerin uygulanmamasını teminen Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nda yapılan düzenlemenin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.**

10. 7194 Sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'a İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 39. maddesi ile 7194 Sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 52. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “1/1/2021” ibaresinin “1/1/2022” şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **konaklama vergisinin yürürlük tarihinin 1/1/2021 tarihinden 1/1/2022 tarihine ertelenmesi öngörülmektedir.**

11. 7244 Sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'a İlişkin Düzenlemeler

- Kanun Teklifinin 41. maddesi ile 7244 Sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 2. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “3 aya” ibaresinin “üçer aylık sürelerle üç defaya” şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.
- Yapılan söz konusu düzenleme ile; **derneklerin genel kurullarının ertelenmesine ilişkin olarak İçişleri Bakanına tanınan uzatma yetkisinin üçer aylık sürelerle üç defaya kadar çıkarılması öngörülmektedir.**

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmalcilik kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arazi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.